

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) ประเภทการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlational studies) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านองค์การ และปัจจัยสิ่งแวดล้อม กับความเครียดในงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลรัฐ กรุงเทพมหานคร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในระดับปฏิบัติการ โรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร ที่อยู่ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงกลาโหม ทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งมีจำนวนโรงพยาบาล ทั้งหมด 13 แห่ง มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 8,578 คน มีโรงพยาบาลที่อนุญาตให้เก็บ รวบรวมข้อมูลเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีจำนวน 6 โรงพยาบาล จาก 4 สังกัด (จากการสำรวจของผู้วิจัย โดยการโทรศัพท์สอบถามในแต่ละโรงพยาบาล ระหว่างวันที่ 1-10 มกราคม พ.ศ. 2545)

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 สำรวจจำนวนพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร จากฝ่ายการพยาบาล (2545) ทั้ง 4 สังกัด รวม 6 โรงพยาบาล ที่อนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูล พบว่ามีจำนวนพยาบาลวิชาชีพทั้งสิ้น 6,783 คน

2.2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (1973 อ้างใน บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2540: 71)

$$\begin{aligned} N &= \frac{N}{1 + Ne} \\ &= \frac{377.88}{1 + 6,783 \times (.05)(.05)} \\ &= 6,783 \end{aligned}$$

เมื่อระดับความมีนัยสำคัญเป็น .05 ($\alpha = .05$)

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ขนาดของความคลาดเคลื่อนที่จะยอมรับได้ (5%)

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการจากการคำนวณเท่ากับ 378 คน

2.3 เลือกโรงพยาบาลที่เป็นตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยจำแนกโรงพยาบาลเป็น 4 กลุ่ม ตามสังกัดคือ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงกลาโหม ทบวงมหาวิทยาลัย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด้วยวิธีการจับฉลาก ใช้อัตราส่วน 1 : 2 ในกรณีที่มีโรงพยาบาล 3 แห่ง ใช้อัตราส่วน 2 : 3 และในกรณีที่มีแห่งเดียวกำหนดให้โรงพยาบาลนั้นเป็นตัวอย่าง จะได้โรงพยาบาลทั้งสิ้น 6 โรงพยาบาล

2.4 หาจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงพยาบาลที่สุ่มได้ โดยวิธีคำนวณตามสัดส่วนประชากรในแต่ละโรงพยาบาล ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 415 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้คือ พยาบาลประจำการ โรงพยาบาลรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 377 คน โดยอ้างอิงงานวิจัยของ สิริลักษณ์ ต้นชัยสวัสดิ์ (2535: 82) เบนจรัตน์ สมเกียรติ (2544: 81) และ พัชรีย์ สายสตุดี (2544: 53) ที่สามารถเก็บจำนวนกลุ่มตัวอย่างได้ร้อยละ 94.74 88.12 และ 94.75 ตามลำดับ เพื่อป้องกันความไม่ครบถ้วน และความไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มอีก 10% จึงมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นพยาบาลวิชาชีพทั้งสิ้น 415 คน

2.5 เลือกกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละโรงพยาบาล ในแผนกที่ให้บริการพยาบาลแก่ผู้ป่วย คือแผนกสูติรีเวชกรรม ศัลยกรรม อายุรกรรม กุมารเวชกรรม ศัลยกรรมกระดูกและข้อ ตา หู คอ จมูก แล้วคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของพยาบาลในแต่ละแผนก เลือกหผู้ป่วยในแต่ละแผนกด้วยวิธีการจับฉลาก และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการจับสลากรายชื่อของพยาบาลประจำการในหอผู้ป่วยที่สุ่มได้ ให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนที่ต้องการ ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ใน ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลรัฐ จำแนกตาม
สังกัด และโรงพยาบาล

สังกัด	โรงพยาบาล	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง	
			ที่กำหนด (คน)	ใช้ในการวิเคราะห์ (คน)
กระทรวงสาธารณสุข	ร.พ. ราชวิถี	530	-	-
	ร.พ. นพรัตนราชธานี	290	32	32
	ร.พ. เลิดสิน	262	32	30
กระทรวงกลาโหม	ร.พ. พระมงกุฎเกล้า	643	72	70
	ร.พ. ภูมิพลอดุลยเดช	651	72	69
	ร.พ. สมเด็จพระปิ่นเกล้า	186	-	-
ทบวงมหาวิทยาลัย	ร.พ. ศิริราช	2,382	-	-
	ร.พ. รามาธิบดี	1,057	119	99
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	ร.พ. ตำรวจ	782	88	84
รวม		6,783	415	384

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถาม 4 ส่วน รวม 137 ข้อ ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย

แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลประจำการ	รวมข้อคำถาม 7 ข้อ
แบบสอบถามการมีภาระรับผิดชอบในครอบครัว	รวมข้อคำถาม 8 ข้อ
แบบสอบถามบุคลิกภาพมุ่งความสำเร็จ	รวมข้อคำถาม 16 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยด้านองค์การ ประกอบด้วย

แบบสอบถามความเครียดในบทบาทของพยาบาล ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ความขัดแย้งในบทบาท ความคลุมเครือในบทบาท และการมีบทบาทมากเกินไป รวมข้อคำถาม 22 ข้อ

แบบสอบถามสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพ ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ ความมั่นใจและความไว้วางใจที่มีต่องานและเพื่อนร่วมงาน การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การให้ควมสนับสนุนซึ่งกันและกัน ความเป็นมิตรและความรื่นรมย์ การทำงานของกลุ่มที่มุ่งความสำเร็จตามจุดหมายร่วมกัน การริเริ่มสร้างสรรค์ การติดต่อสื่อสารแบบเปิด และความเป็นอิสระจากการคุกคาม รวมข้อคำถาม 34 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 3 ด้าน คือความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ ความไม่แน่นอนทางการเมือง และความไม่แน่นอนเทคโนโลยี รวมข้อคำถามจำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความเครียดในงานของพยาบาลประจำการ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านพฤติกรรม รวมข้อคำถามจำนวน 41 ข้อ

การสร้างเครื่องมือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลรัฐรวม 7 ข้อ ประกอบด้วยอายุ แผนกที่ปฏิบัติงาน สถานที่ปฏิบัติงาน ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน และวุฒิการศึกษาสูงสุด ลักษณะข้อคำถามมีทั้งเป็นแบบให้เลือกตอบ และเติมคำในช่องว่าง

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม การมีภาระรับผิดชอบในครอบครัว ตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการดูแลช่วยเหลือ ทั้งทางด้านอุปการะเลี้ยงดูและการเงินในครอบครัวของตนเอง ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามเกี่ยวกับภาระครอบครัว จากงานวิจัยของ สมจิตต์ แก้วเกรียงไกร (2538) จำนวน 6 ข้อ โดยนำมาปรับให้เข้ากับแนวคิดของ Robbins (1998) แล้วมาดัดแปลงให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ นำมาแก้ไขและทดลองใช้กับพยาบาลประจำการในโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า จำนวน 30 คน หาความเที่ยงของเครื่องมือ นำมาแก้ไขอีกครั้ง ได้ข้อคำถามทั้งหมด 7 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert scale) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้ 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ลักษณะความคิดเห็น ลักษณะข้อคำถาม	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย มาก	ไม่เห็นด้วย มากที่สุด
ข้อความเชิงบวก	5	4	3	2	1
ข้อความเชิงลบ	1	2	3	4	5

ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	หมายถึง	ผู้ตอบไม่เห็นด้วยหรือไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความทั้งหมด
ไม่เห็นด้วยมาก	หมายถึง	ผู้ตอบไม่เห็นด้วยหรือไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความส่วนใหญ่
เห็นด้วยปานกลาง	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยหรือปฏิบัติตรงกับข้อความปานกลาง
เห็นด้วยมาก	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยหรือปฏิบัติตรงกับข้อความเป็นส่วนใหญ่
เห็นด้วยมากที่สุด	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยหรือปฏิบัติตรงกับข้อความทั้งหมด

การให้คะแนนการมีภาระรับผิดชอบในครอบครัวของพยาบาลประจำการ แปลความหมาย โดยนำคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนมาหาค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ในการแปลผลดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2542)

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 - 1.49	มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวอยู่ในระดับต่ำที่สุด
1.50 - 2.49	มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ
2.50 - 3.49	มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง
3.50 - 4.49	มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวอยู่ในระดับสูง
4.50 - 5.00	มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวอยู่ในระดับสูงที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามบุคลิกภาพมุ่งความสำเร็จ ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้แบบประเมินลักษณะบุคลิกมุ่งความสำเร็จ โดยอาศัยแบบวัดรูปแบบพฤติกรรม จากงานวิจัยของ อัจฉรา วัฒนามงคล (2533) ซึ่งสร้างโดยใช้แนวความคิดของ Jenkin and other (1986) นำมาปรับข้อความให้สอดคล้องกับสภาพ วัฒนธรรมไทย จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ นำมาแก้ไขและทดลองใช้กับพยาบาลประจำการในโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า จำนวน 30 คน หาความเที่ยงของเครื่องมือ นำมาแก้ไขอีกครั้ง ได้ข้อคำถามทั้งหมด 16 ข้อ

โดยมีองค์ประกอบ ที่แสดงออกทางพฤติกรรม 3 ด้านดังนี้

รูปแบบพฤติกรรมที่ชอบการริบเร่งแข่งขันกับเวลา	ข้อ 1 2 3 5 7 12
รูปแบบพฤติกรรมของการมีความมุ่งมั่นในมาตรฐานการทำงานสูง	ข้อ 4 6 9 10 13 14
รูปแบบพฤติกรรมที่ขาดความอดทน	ข้อ 8 11 15 16

โดยมีข้อคำถามทั้งเชิงบวกและลบดังนี้

ข้อคำถามเชิงบวกมี 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 14 15 16

ข้อคำถามเชิงลบมี 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 13

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert scale) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้ 6 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ลักษณะความคิดเห็น ลักษณะข้อคำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
ข้อความเชิงบวก	6	5	4	3	2	1
ข้อความเชิงลบ	1	2	3	4	5	6

ไม่จริงเลย	หมายถึง	ผู้ตอบไม่เห็นด้วยหรือไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความทั้งหมด
ไม่จริง	หมายถึง	ผู้ตอบไม่เห็นด้วยหรือไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความส่วนใหญ่
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	ผู้ตอบไม่เห็นด้วยหรือปฏิบัติตรงกับข้อความปานกลาง
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยหรือปฏิบัติตรงกับข้อความปานกลาง
จริง	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยหรือปฏิบัติตรงกับข้อความส่วนใหญ่
จริงที่สุด	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยหรือปฏิบัติตรงกับข้อความทั้งหมด

การให้คะแนนบุคลิกภาพมุ่งความสำเร็จของพยาบาลประจำการ แปลความหมายโดยแบ่งระดับบุคลิกภาพมุ่งความสำเร็จเป็น 6 ระดับ มีข้อคำถามรวม 16 ข้อ แปลความหมายโดยนำคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนมาหาค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ในการแปลผลดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 – 1.49	บุคลิกภาพมุ่งความสำเร็จระดับต่ำมาก
1.50 – 2.49	บุคลิกภาพมุ่งความสำเร็จระดับต่ำ
2.50 – 3.49	บุคลิกภาพมุ่งความสำเร็จระดับต่ำปานกลาง
3.50 – 4.49	บุคลิกภาพมุ่งความสำเร็จระดับสูงปานกลาง
4.50 – 4.99	บุคลิกภาพมุ่งความสำเร็จระดับสูง
5.50 – 6.00	บุคลิกภาพมุ่งความสำเร็จระดับสูงมาก

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยด้านองค์การ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความเครียดในบทบาทของพยาบาล ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเกี่ยวกับความเครียดในงานของพยาบาลประจำการ จากงานวิจัยของ มนภรณ์ วิทยาวงครุจิ (2538) ซึ่งสร้างโดยแนวคิดของ Hardy and Conway (1988) มาใช้ แล้วนำมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทกับแนวคิดความเครียดในงานของ Robbins (1998) ประกอบด้วยความขัดแย้งในบทบาท การมีบทบาทมากเกินไป และความคลุมเครือในบทบาท โดยแต่ละด้าน ครอบคลุมบทบาทของพยาบาลวิชาชีพทั้ง 4 ด้านได้แก่ ด้านบริการการพยาบาล ด้านบริหารการพยาบาล ด้านวิชาการ และด้านประสานงาน ตามลำดับ (ทัศนีย์ บุญสุยา, 2534) ได้ข้อคำถามจำนวน 31 ข้อ จากนั้นนำไปให้ ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ นำมาแก้ไข และทดลองใช้กับพยาบาลประจำการ ในโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า จำนวน 30 คน หาความเที่ยงของเครื่องมือ นำมาแก้ไขอีกครั้ง ได้ข้อคำถามทั้งหมด 22 ข้อ

โดยมีข้อคำถามทั้งเชิงบวกและลบดังนี้

ข้อคำถามเชิงบวกมี 14 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 20

ข้อคำถามเชิงลบมี 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 14 15 16 17 18 19 21 22

ประกอบด้วย

ความขัดแย้งในบทบาท 8 ข้อ (1 - 8)

การมีบทบาทมากเกินไป 8 ข้อ (9 - 16)

ความคลุมเครือในบทบาท 6 ข้อ (17 - 22)

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert scale) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้ 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ลักษณะความคิดเห็น ลักษณะข้อคำถาม	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็น ด้วยมาก	ไม่เห็นด้วย มากที่สุด
ข้อความเชิงบวก	5	4	3	2	1
ข้อความเชิงลบ	1	2	3	4	5

ไม่เห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง ผู้ตอบไม่เห็นด้วยหรือไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความทั้งหมด

ไม่เห็นด้วยมาก หมายถึง ผู้ตอบไม่เห็นด้วยหรือไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความส่วนใหญ่

เห็นด้วยปานกลาง หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยหรือปฏิบัติตรงกับข้อความปานกลาง

เห็นด้วยมาก หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยหรือปฏิบัติตรงกับข้อความเป็นส่วนใหญ่

เห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยหรือปฏิบัติตรงกับข้อความทั้งหมด

การให้คะแนนความเครียดในบทบาทของพยาบาลประจำการ แปลความหมายโดยนำคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนมาหาค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ในการแปลผลดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2542)

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 - 1.49	มีความเครียดในบทบาทอยู่ในระดับต่ำที่สุด
1.50 - 2.49	มีความเครียดในบทบาทอยู่ในระดับต่ำ
2.50 - 3.49	มีความเครียดในบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง
3.50 - 4.49	มีความเครียดในบทบาทอยู่ในระดับสูง
4.50 - 5.00	มีความเครียดในบทบาทอยู่ในระดับสูงที่สุด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพของพยาบาลประจำการ ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงเครื่องมือจากงานวิจัยของ บิลดี อุณหเลขกะ (2533) สร้างขึ้นจากแนวคิดของ (Beyer and Marshall, 1981 อ้างใน พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์, 2525) ประกอบด้วย ความมั่นใจและความไว้วางใจ การให้ความช่วยเหลือกันและกัน การให้ความสนับสนุนกันและกัน ความเป็นมิตรและความรื่นรมย์ การทำงานของกลุ่มที่มุ่งความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายร่วมกัน การริเริ่มสร้างสรรค์ การติดต่อสื่อสาร ระบบเปิด ความเป็นอิสระจากการควบคุม โดยสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับลักษณะของตัวแปรแต่ละตัว ได้ข้อคำถามจำนวน 39 ข้อ จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ นำมาแก้ไขและทดลองใช้กับพยาบาลประจำการ ในโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า จำนวน 30 คน หาความเที่ยงของเครื่องมือ นำมาแก้ไขอีกครั้ง ได้ข้อคำถามทั้งหมด 34 ข้อ

ประกอบด้วย

ความมั่นใจและความไว้วางใจ	5 ข้อ (1 - 5)
การให้ความช่วยเหลือกันและกัน	4 ข้อ (6 - 9)
การให้ความสนับสนุนกันและกัน	6 ข้อ (10 - 16)
ความเป็นมิตรและความรื่นรมย์	4 ข้อ (17 - 20)
การทำงานของกลุ่มที่มุ่งความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายร่วมกัน	4 ข้อ (21 - 24)
การริเริ่มสร้างสรรค์	3 ข้อ (25 - 27)
การติดต่อสื่อสารระบบเปิด	2 ข้อ (28 - 32)
ความเป็นอิสระจากการควบคุม	2 ข้อ (33 - 34)

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert scale) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้ 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ลักษณะความคิดเห็น	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วยมาก	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด
ลักษณะข้อคำถาม					
ข้อความเชิงบวก	5	4	3	2	1

ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	หมายถึง	ผู้ตอบไม่เห็นด้วยหรือไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความทั้งหมด
ไม่เห็นด้วยมาก	หมายถึง	ผู้ตอบไม่เห็นด้วยหรือไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความส่วนใหญ่
เห็นด้วยปานกลาง	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยหรือปฏิบัติตรงกับข้อความปานกลาง
เห็นด้วยมาก	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยหรือปฏิบัติตรงกับข้อความเป็นส่วนใหญ่
เห็นด้วยมากที่สุด	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยหรือปฏิบัติตรงกับข้อความทั้งหมด

การให้คะแนนสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพของพยาบาลประจำการ แปลความหมายโดยนำคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนมาหาค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ในการแปลผลดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2542)

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 - 1.49	มีสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพอยู่ในระดับต่ำมาก
1.50 - 2.49	มีสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพอยู่ในระดับต่ำ
2.50 - 3.49	มีสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง
3.50 - 4.49	มีสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพอยู่ในระดับดี
4.50 - 5.00	มีสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพอยู่ในระดับดีมาก

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยสิ่งแวดล้อม

แบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยสิ่งแวดล้อมตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดย ศึกษาเอกสาร และตำรา ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ทำให้เกิดความเครียดในงานโดยใช้แนวคิดของ Robbins (1998) ประกอบด้วย 3 ด้านคือ ความไม่แน่นอนทางด้านเศรษฐกิจ ความไม่แน่นอนทางด้านการเมือง และความไม่แน่นอนทางด้านเทคโนโลยี รวบรวมคำสำคัญ และนำมาเขียนคำจำกัดความ เพื่อสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับลักษณะของตัวแปรแต่ละตัว ได้ข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ นำมาแก้ไขและทดลองใช้กับพยาบาลประจำการในโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้าจำนวน 30 คน หาความเที่ยงของเครื่องมือ นำมาแก้ไขอีกครั้งได้ข้อคำถามทั้งหมด 9 ข้อ

โดยมีข้อคำถามทั้งเชิงบวกและลบดังนี้

ข้อคำถามเชิงบวกมี	4 ข้อ ได้แก่	ข้อ 4 7 8 9
ข้อคำถามเชิงลบมี	5 ข้อ ได้แก่	ข้อ 1 2 3 5 6

ประกอบด้วย

ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ 3 ข้อ (1 - 3)

ความไม่แน่นอนทางการเมือง 3 ข้อ (4 - 6)

ความไม่แน่นอนทางเทคโนโลยี 3 ข้อ (7 - 9)

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert scale) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้ 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ลักษณะข้อความคิดเห็น ลักษณะข้อคำถาม	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย มาก	ไม่เห็นด้วย มากที่สุด
ข้อความเชิงบวก	5	4	3	2	1
ข้อความเชิงลบ	1	2	3	4	5

ไม่เห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง ผู้ตอบไม่เห็นด้วยหรือไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความทั้งหมด
 ไม่เห็นด้วยมาก หมายถึง ผู้ตอบไม่เห็นด้วยหรือไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความส่วนใหญ่
 เห็นด้วยปานกลาง หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยหรือปฏิบัติตรงกับข้อความปานกลาง
 เห็นด้วยมาก หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยหรือปฏิบัติตรงกับข้อความเป็นส่วนใหญ่
 เห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยหรือปฏิบัติตรงกับข้อความทั้งหมด

การให้คะแนนปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน แปลความหมายโดยนำคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนมาหาค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ในการแปลผลดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2542)

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 - 1.49	สิ่งแวดล้อมในการทำงานมีความแน่นอนอยู่ในระดับมั่นคงมากที่สุด
1.50 - 2.49	สิ่งแวดล้อมในการทำงานมีความแน่นอนอยู่ในระดับมั่นคงมาก
2.50 - 3.49	สิ่งแวดล้อมในการทำงานมีความแน่นอนอยู่ในระดับมั่นคงปานกลาง
3.50 - 4.49	สิ่งแวดล้อมในการทำงานมีความแน่นอนอยู่ในระดับมั่นคงน้อย
4.50 - 5.00	สิ่งแวดล้อมในการทำงานมีความแน่นอนอยู่ในระดับมั่นคงน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความเครียดในงานของพยาบาลประจำการ

แบบสอบถามความเครียดในการทำงานของพยาบาลประจำการ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากงานวิจัยของ พัทธรินทร์ สุตันคปฤดา (2535) ที่ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของ ฐานาธรรมคุณ (2532) ซึ่งใช้แบบสอบถามประเภท Symptom of Strees Inventory (SOS) โดยปรับให้เข้าแนวคิดของ Robbins (1998) ประกอบด้วยผลที่เกิดจากความเครียดในงานที่แสดงออก 3 ด้าน

คือทางด้านร่างกาย จิตใจ และพฤติกรรม โดยสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับลักษณะของตัวแปรแต่ละตัว ตอบคำถามจากการรับรู้ของพยาบาลประจำการในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา ได้ข้อความคำถามจำนวน 45 ข้อ จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือนำมาแก้ไขและทดลองใช้กับพยาบาลประจำการ ในโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า จำนวน 30 คน หาความเที่ยงของเครื่องมือ นำมาแก้ไขอีกครั้ง ได้ข้อความคำถามทั้งหมด 41 ข้อ

โดยมีข้อความทั้งเชิงบวกและลบดังนี้

ข้อความเชิงบวกมี 36 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 25 26 27 28 29 30 31 34 35 36 37 38 39 40 41

ข้อความเชิงลบมี 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 22 23 24 32 33

ประกอบด้วย

ด้านร่างกาย 21 ข้อ (1 - 21)

ด้านจิตใจ 13 ข้อ (22 - 34)

ด้านพฤติกรรม 7 ข้อ (35 - 41)

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert scale) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้ 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ลักษณะความคิดเห็น ลักษณะข้อความ	บ่อยมากที่สุด	บ่อย	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่มีเลย
ข้อความเชิงบวก	1	2	3	4	5
ข้อความเชิงลบ	5	4	3	2	1

บ่อยมากที่สุด หมายถึง มีอาการ หรือมีความรู้สึก หรือมีพฤติกรรม 4 ครั้ง/สัปดาห์

บ่อยมาก หมายถึง มีอาการ หรือมีความรู้สึก หรือมีพฤติกรรม 3 ครั้ง/สัปดาห์

บ่อย หมายถึง มีอาการ หรือมีความรู้สึก หรือมีพฤติกรรม 1 ครั้ง/สัปดาห์

นานๆ ครั้ง หมายถึง มีอาการ หรือมีความรู้สึก หรือมีพฤติกรรม 1 ครั้ง/เดือน

ไม่มีเลย หมายถึง ไม่มีอาการหรือความรู้สึกหรือพฤติกรรม เหล่านี้เลยตลอด 3 เดือนที่ผ่านมา

การให้คะแนนความเครียดในการทำงาน แปลความหมายโดยนำคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนมาหาค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ในการแปลผลดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2542)

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 – 1.49	มีความเครียดในงานอยู่ในระดับต่ำที่สุด
1.50 – 2.49	มีความเครียดในงานอยู่ในระดับต่ำ
2.50 – 3.49	มีความเครียดในงานอยู่ในระดับปานกลาง
3.50 – 4.49	มีความเครียดในงานอยู่ในระดับสูง
4.50 – 5.00	มีความเครียดในงานอยู่ในระดับสูงที่สุด

การตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและความเที่ยงของเครื่องมือ

1. การหาความตรงของเนื้อหา (Content validity)

ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างและปรับปรุงขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไขเนื้อหา ภาษา หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามพร้อมคำจำกัดความไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบด้านเนื้อหาความสอดคล้องกับคำจำกัดความ จำนวนภาษา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข โดยถือเกณฑ์ความเห็นสอดคล้องและการยอมรับของผู้ทรงคุณวุฒิ ร้อยละ 80 หรือ 4 ใน 5 ท่าน นำมาพิจารณาปรับปรุงเครื่องมือ และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไขอีกครั้ง

ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

1. มีการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป
2. มีประสบการณ์ในการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามการวิจัย
3. มีความรู้และเชี่ยวชาญในเรื่องการบริหารการพยาบาล จิตวิทยา และ/หรือความเครียดในงานของพยาบาล

หลังจากผ่านการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วมีการแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

เดิมที่สร้าง	7	ข้อ
ปรับความชัดเจนของภาษา	-	ข้อ
ปรับปรุงการใช้ภาษา	1	ข้อ
ตัดทอนข้อคำถาม	-	ข้อ
ได้ข้อคำถาม	7	ข้อ

แบบสอบถามการมีภาระรับผิดชอบในครอบครัว

เดิมที่สร้าง	9	ข้อ
ปรับความชัดเจนของภาษา	2	ข้อ
ปรับปรุงการใช้ภาษา	1	ข้อ
ตัดทอนข้อความ	1	ข้อ
ได้ข้อความ	8	ข้อ

แบบสอบถามบุคลิกภาพมุ่งความสำเร็จ

เดิมที่สร้าง	20	ข้อ
ปรับความชัดเจนของภาษา	-	ข้อ
ปรับปรุงการใช้ภาษา	1	ข้อ
ตัดทอนข้อความ	4	ข้อ
ได้ข้อความ	16	ข้อ

แบบสอบถามความเครียดในบทบาทของพยาบาล

เดิมที่สร้าง	31	ข้อ
ปรับความชัดเจนของภาษา	9	ข้อ
ปรับปรุงการใช้ภาษา	3	ข้อ
ตัดทอนข้อความ	9	ข้อ
ได้ข้อความ	22	ข้อ

แบบสอบถามสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพ

เดิมที่สร้าง	39	ข้อ
ปรับความชัดเจนของภาษา	2	ข้อ
ปรับปรุงการใช้ภาษา	2	ข้อ
ตัดทอนข้อความ	5	ข้อ
ได้ข้อความ	34	ข้อ

แบบสอบถามปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

เดิมที่สร้าง	10	ข้อ
ปรับความชัดเจนของภาษา	2	ข้อ
ปรับปรุงการใช้ภาษา	2	ข้อ
ตัดทอนข้อความ	1	ข้อ
ได้ข้อความ	9	ข้อ

แบบสอบถามเกี่ยวกับความเครียดในงานของพยาบาลประจำการ

เดิมที่สร้าง	45	ข้อ
ปรับความชัดเจนของภาษา	2	ข้อ
ปรับปรุงการใช้ภาษา	2	ข้อ
ตัดทอนข้อคำถาม	4	ข้อ
ได้ข้อคำถาม	41	ข้อ

หลังจากปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และผ่านการเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ได้นำไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเที่ยงต่อไป

2. การหาความเที่ยง (Reliability)

การหาความเที่ยง (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับพยาบาลประจำการโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPP/FW Version 9.0 (Statistical package for the social science for windows) พบว่าแบบวัดทุกชุดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนดิบเป็นค่าบวก ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่ได้ตัดข้อคำถามใดออก จากนั้นนำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง แล้วนำมาหาค่าความเที่ยงอีกครั้งด้วยวิธีเดียวกัน เสนอดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตารางค่าความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม	จำนวน ข้อ	ค่าความเที่ยง	
		ทดลองใช้ (n=30)	ข้อมูลจริง (n=384)
ส่วนที่ 1			
1. การมีภาระรับผิดชอบในครอบครัว	9	0.82	0.82
2. บุคลิกภาพมุ่งความสำเร็จ	16	0.80	0.80
พฤติกรรมที่ชอบการริบเร่งแข่งขันกับเวลา	6	0.79	0.70
พฤติกรรมของการมีความมุ่งมั่นในมาตรฐานการทำงานสูง	6	0.73	0.74
พฤติกรรมที่ขาดความอดทน	4	0.62	0.52
ส่วนที่ 2			
1. บทบาทของพยาบาล	22	0.78	0.77
ความขัดแย้งในบทบาท	8	0.80	0.82
ความคลุมเครือในบทบาท	8	0.67	0.55
การคาดหวังในบทบาทมากเกินไป	6	0.57	0.55
2. สัมพันธภาพเชิงวิชาชีพ	34	0.95	0.95
ความมั่นใจและความไว้วางใจที่มีต่องานและเพื่อนร่วมงาน	5	0.67	0.73
การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4	0.83	0.85
การให้ความสนับสนุนซึ่งกันและกัน	6	0.86	0.90
ความเป็นมิตรและความรื่นรมย์	4	0.79	0.80
การทำงานของกลุ่มที่มุ่งความสำเร็จตามจุดหมายร่วมกัน	4	0.86	0.81
การริเริ่มสร้างสรรค์	3	0.79	0.79
การติดต่อสื่อสารแบบเปิด	2	0.87	0.86
ความเป็นอิสระจากการคุกคาม	2	0.86	0.78
ส่วนที่ 3			
1. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม	9	0.59	0.56
ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ	3	0.55	0.71
ความไม่แน่นอนทางการเมือง	3	0.49	0.52
ความไม่แน่นอนทางเทคโนโลยี	3	0.40	0.77

ตารางที่ 2 (ต่อ)

แบบสอบถาม	จำนวน ข้อ	ค่าความเที่ยง	
		ทดลองใช้ (n=30)	ข้อมูลจริง (n=384)
ส่วนที่ 4			
1. ความเครียดในงาน	41	0.92	0.91
ด้านทางกาย	21	0.92	0.89
ด้านทางจิตใจ	13	0.51	0.80
ด้านทางพฤติกรรม	7	0.49	0.62

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลรัฐ กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ส่งหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการโรงพยาบาลต่าง พร้อมโครงร่างวิทยานิพนธ์ จริยธรรมในการวิจัยในมนุษย์ (Consent form) และตัวอย่างแบบสอบถาม ใช้เวลาในการตอบรับประมาณ 30- 60 วัน

3. เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว จึงติดต่อประสานงานกับหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลแต่ละโรงพยาบาล โดยแนะนำตัวพร้อมอธิบายและชี้แจงวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งมอบแบบสอบถามโดยส่งมอบให้พนักงานขับรถรับจ้าง โดยมีการประสานงานกันล่วงหน้าทางโทรศัพท์ นำส่งตรงกับหัวหน้าฝ่ายวิชาการแต่ละโรงพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า แล้วมอบให้หัวหน้าฝ่ายวิชาการเพื่อดำเนินการต่อไปโดยอธิบายคุณสมบัติของผู้ตอบแบบสอบถามว่าเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในระดับปฏิบัติการ ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ให้หัวหน้าหอผู้ป่วยสุ่มจากตารางเวรที่ปฏิบัติงาน และนัดรับแบบสอบถามคืนภายใน 2 สัปดาห์

4.2 สำหรับโรงพยาบาลโรงพยาบาลรามาริบัติ และโรงพยาบาลตำรวจ ผู้วิจัยดำเนินการส่งมอบแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยขอรายชื่อแผนกพยาบาล จำนวนหอผู้ป่วยและจำนวนพยาบาลในแต่ละแผนกจากหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จากนั้นจึงทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการ และดำเนินการส่งมอบแบบสอบถามผ่านทางหัวหน้าหอผู้ป่วย อธิบายคุณสมบัติของผู้ตอบแบบสอบถามว่าเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในระดับปฏิบัติการที่มีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 1 ปี ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างให้ใช้วิธีสุ่มจากตารางเวรที่ปฏิบัติงาน พร้อมกันนี้ได้ขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามให้ตอบแบบสอบถามภายใน 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยจึงจะไปรับแบบสอบถามกลับ โดยมีการนัดหมายและโทรศัพท์เตือนเวลาที่นัดหมายเป็นระยะๆ โดยใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้นประมาณ 60 วัน ระยะเวลา เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่นำไปใช้ได้จริง 384. ฉบับ คิดเป็นจำนวน ร้อยละ 92.

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ บุคลิกภาพมุ่งความสำเร็จ การมีภาระในครอบครัว โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percent) และค่าเฉลี่ย (Mean)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของพยาบาล สัมพันธภาพเชิงวิชาชีพ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และความเครียดในงานของพยาบาล คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และประเมินระดับจากค่าเฉลี่ย
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การมีภาระในครอบครัว บุคลิกภาพมุ่งความสำเร็จ บทบาทของพยาบาล สัมพันธภาพเชิงวิชาชีพ และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม กับความเครียดในงานของพยาบาลประจำการ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Coefficient) และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t- test) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW Version 9.0 (Statistical Package for the Social Science for Windows) เกณฑ์เปรียบเทียบระดับความสัมพันธ์ (r) ใช้เกณฑ์ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2542)

ค่า r	ระดับความสัมพันธ์
ค่าระหว่าง $\pm 0.70 - 1.00$	สูง
ค่าระหว่าง $\pm 0.30 - 0.69$	กลาง
ค่าต่ำกว่า ± 0.29	ต่ำ
เมื่อค่า r เป็น .00	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

เครื่องหมาย + หรือ - ของค่า r ที่คำนวณได้แสดงถึงลักษณะของความสัมพันธ์ ดังนี้

ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวก หมายความว่า ข้อมูลทั้งสองมีลักษณะเพิ่มหรือลดตามกัน

ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบ หมายความว่า ข้อมูลทั้งสองมีลักษณะเพิ่มหรือลดตรงกันข้ามกัน

4. ใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อหาความสามารถร่วมกันพยากรณ์ความเครียดในงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลรัฐ กรุงเทพมหานคร ดังนี้

4.1 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple correlation coefficient) ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

4.2 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยการทดสอบค่า F รวม (Overall F -test)

4.3 หาค่าคงที่ของสมการพยากรณ์

4.4 สร้างสมการพยากรณ์ความเครียดในงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลรัฐ กรุงเทพมหานคร ทั้งในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน